

VINERI · 31 OCTOMBRIE 2014 · ANUL LXIV NR. 44

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

CONCURS

PURDI

EDI

www.foaia.hu / foaia@foaia.hu

Editorial – Identitate și demnitate
Povești din lumea lui Mihai Purdi
S-au ales noii conducători ai autoguvernărilor românești

CALENDAR ORTODOX

3 noiembrie, luni, Sf. Mc. Achepsima Ep., Iosif pr. și Aitala diac.;
Așezarea moaștelor Sf. M. Mc. Gheorghe în Lida.
4 noiembrie, marți, Sf. Cuv. Ioanichie cel Mare; Sf. Mc. Nicandru
Ep. și Ermeu pr.
5 noiembrie, miercuri, Sf. Mc. Galaction și Epistimia.
6 noiembrie, joi, Sf. Pavel Mărt., Patr. Constantinopolului.
7 noiembrie, vineri, Sf. 33 de Mc. din Melitina; Sf. Cuv. Lazăr din
Muntele Galison.
8 noiembrie, sâmbătă, †) Soborul Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil și al tuturor cereștilor puteri.
9 noiembrie, duminică, Sf. Mc. Claudiu, Castor, Sempronian și
Nicostrat; Sf. Mc. Onisifor și Porfirie; Sf. Ier. Nectarie din Eghina.
Duminica a XXIV-a după Rusalii (Învierea fiicei lui Iair).

Gândurile săptămânii

„Prima lege a supraviețuirii: să nu gândești; iar dacă totuși nu te poți abține, atunci obișnuiește-te să taci; și dacă ți-e imposibil să taci, nu-ți mai rămâne decât ultima șansă, să spui invers decât ai gândit!”

Augustin Buzura

„Oamenii care nu citeșc se urătesc. Se vede pe fața omului că nu citește, fiindcă cel care citește are o iluminare pe chip, ceva nobil. Iar în ziua de azi sunt preferate plăcerile brutale și care se obțin repede. Însă, spre deosebire de acestea, literatura nu are efecte adverse periculoase.”

Alex Ștefănescu

Există un scop în toate lucrurile.
Pentru a ajunge acolo, trebuie
să te desparți de egoism.

Constantin Brâncuși
CuvinteCelebre.ro

„Un englez este acea persoană care face lucrurile pentru că acestea au mai fost făcute și înainte, în vreme ce americanul le face pentru că nimeni înaintea sa nu a făcut-o.”

Mark Twain

„Puțină filosofie duce sufletul la ateism, dar aprofundarea filosofiei îl duce spre religie.”

Francis Bacon

„Exelența morală este un rezultat al felului în care trăim. Devenim corecți, făcând fapte corecte, devenim temperați comportându-ne temperat și devenim curajoși făcând acte curajoase.”

Aristotel

„Dă-i unui om un pește și va fi sătul o zi întregă; învață-l să pescuiască și va fi sătul o viață întregă.”

Lao Tzu

„Oricine găsește motiv de a critica la alții ceea ce alții găsesc de criticat la el.”

La Rochefoucauld

Budapesta

Ședința Comisiei parlamentare pentru Naționalități

În data de 15 octombrie, Comisia pentru Naționalități din cadrul Parlamentului Ungariei s-a întrunit în ședință, având pe ordinea de zi următoarele puncte:

– discutarea problemei incompatibilității redactorilor emisiunilor de naționalitate din cadrul MTVA;
– alegerea deputaților și a conducătorilor subcomisiilor pentru educație și cultură, precum și pentru autogovernare, afaceri externe și buget;

– relațiile Comisiei de Naționalitate cu celelalte comisii parlamentare. Alegerea delegaților la ședințele celor 15 comisii.

Președintele comisiei a precizat de la început că problema semnalată la primul punct al ordinii de zi a fost declanșată de situația creată în cadrul mai multor naționalități ai căror reprezentanți au fost candidați pe listele locale, teritoriale sau naționale, la alegerile care au avut loc în 12 octombrie și totodată și lucrători în cadrul MTVA. Membrii comisiei au semnalat că directorul

MTVA a semnat o circulară referitoare la această incompatibilitate în data de 16 septembrie, în timp ce termenul pentru înscrierea candidaturilor se încheiasse deja pe 8 septembrie. *Hartyányi Jaroslava*, purtătoarea de cuvânt a ucrainenilor, a subliniat că reprezentanții naționalităților care sunt deputați în autogovernări, sunt candidați din partea sferei civile, deci ei nu fac politică. A precizat că redacțiile implicate au fost aduse în imposibilitatea de a-și desfășura activitatea.

Purtătorii de cuvânt ai minorităților au decis să-și exprime punctul de vedere printr-o hotărâre a comisiei.

Președintele comisiei, *Fuzik János*, în baza discuției avute cu directorul MTVA în ziua precedentă

ședinței și-a exprimat speranța că problema va putea fi soluționată.

În continuare au fost aleși conducătorii subcomisiilor, astfel că subcomisia pentru Cultură și Educație – din care face parte și *Traian Kreszta* (purtătorul de cuvânt român) – va fi condusă de *Kissné Köles Erika* (purtătorul de cuvânt sloven), iar subcomisia pentru Autogovernare, Afaceri Externe și Buget va fi condusă de *Ritter Imre*, purtătorul de cuvânt al germanilor.

În încheiere au fost desemnați delegații din partea Comisiei pentru Naționalități la ședințele celorlalte comisii parlamentare. Purtătorul de cuvânt al românilor din Ungaria va fi delegat la ședințele Comisiei pentru Politici Externe.

Gabriela Enea Elekes

Trimiteți-ne pozele Dvs. interesante!

Dragi cititori, dacă aveți și Dvs. poze interesante sau hazlii, care ar putea intra în rubrica „Poza săptămânii”, puteți să ni le trimiteți pe adresa: foaia@foaia.hu.

Poza săptămânii

Taxa pe Internet scoate Ungaria în stradă

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă: Copiii din Bătănia în lumea poveștilor din Otlaca
(foto: Anca Butar)

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE
DEPARTAMENTUL POLITICI PENTRU RELAȚIA
CU ROMÂNII DE PRETUTINDENI

Această revistă a fost tipărită cu sprijinul parțial
al Ministerului Afacerilor Externe – Departamentul Politici
pentru Relația cu Românii de Pretutindeni / Conținutul
acestei reviste nu reprezintă poziția oficială a DPRRP

La Micherechi s-a constituit Autogovernarea Românească pe Localitate, singura de acest fel la românii din Ungaria

În ziua de luni, 27 octombrie, la Casa de Cultură „Gheorghe Dulău” din Micherechi a avut loc ședința de constituire a Consiliului Local din Micherechi pentru perioada 2014–2019. Comunitatea românească din Ungaria are o singură autogovernare, care în urma alegerilor din 12 octombrie a.c. s-a transformat în autogovernare românească pe localitate, și aceasta este cea din Micherechi. Această transformare a consiliului local este permisă de ultima modificare a Legii Naționalităților din 2011, în caz că minimum jumătate din consilierii locali aleși sunt de naționalitate, înscrisi în registrul aceleiași naționalități.

Noul consiliu din Micherechi s-a transformat în autogovernare românească pe localitate, fiindcă toți cei șase consilieri aleși, *Ioan Radici, Mihai Nistor, Mihai Ardelean, Bertold Netea, Ioan Condoroș și Zsolt Goron*, împreună cu primărița realasă *Margareta Tat* s-au declarat români în registrul naționalităților. Primărița și toți cei șase consilieri și-au preluat scrisorile de mandat de la *Ioan Tat*, președintele Comisiei Electorale Locale, după care au depus jurământul. În cadrul ședinței de constituire, primărița a conturat programul în ceea ce privește viața administra-

tivă, culturală și educativă, socială, economică, bugetară. La ședința de constituire nu s-a hotărât despre înființarea noilor comisii precum nici despre persoana viceprimarului. Aceasta se va face în cadrul următoarei ședințe, care va avea loc la începutul lunii noiembrie.

Noua conducere a hotărât, cu unanimitate de voturi, despre preluarea școlii generale românești locale, care la ora actuală este sub administrarea directă a statului, prin Centrul Klebelsberg. Înainte de depunerea jurământului, preșcolarii grădiniței, coordonați de educatoarele *Aurica Băican Martin, Florica Cefan Ianc și Simina Gherțan* au prezentat un frumos program artistic, care a constat într-un recital de cântece și poezii manifestând sentimente de prețuire și dragoste față de

frumusețea limbii noastre românești. După acest scurt program, pe care copiii l-au prezentat cu multă gingășie caracteristică vârstei, a urmat depunerea jurământului. Prima dată s-a depus jurământul în limba maternă, după care a urmat în maghiară.

„Eu ..., ca membru al comunității de naționalitate române, conform Legii de Naționalitate, jur că voi fi fidel pe parcursul mandatului meu comunității de naționalitate, voi respecta Constituția și legile în vigoare, voi păstra secretele pe care le dețin, voi munci cu însoflire pentru întreaga comunitate. Toată silința o voi pune în interesul naționalității române. În timpul mandatului voi ajuta la păstrarea limbii materne, a obiceiurilor și a culturii. Așa să mă ajute Dumnezeu!”

A.C.

Alegeri prezidențiale în România

Alegeri pentru Președintele României au loc duminică, 2 noiembrie 2014, între orele 7.00 – 21.00! Pot vota toți cetățenii români aflați în străinătate (inclusiv turiștii), pe baza unuia dintre actele de identitate, valabile în ziua votării, prevăzute de Decizia nr. 10/ 2014 a Biroului Electoral Central.

Cele patru secții de votare din Ungaria sunt următoarele:

Budapesta: – Ambasada României (1146 Budapest, Thököly ut, 72),
– Institutul Cultural Român (1146 Budapest, Izso utca 5),

Gyula: Consulatul General al României – 5700 Gyula, Munkácsy utca 12),
Szeged: Consulatul General al României – 6720 Szeged, Kelemen utca 5).

ATENȚIE! Alegătorii care în ziua votării se află în străinătate votează după ce declară în scris pe propria răspundere că nu au mai votat și nu vor mai vota la acel tur de scrutin.

Pentru mai multe informații, vă recomandăm să accesați site-ul Ministerului Afacerilor Externe, secțiunea dedicată alegerilor pentru Președintele României: <http://www.mae.ro/prezidentiale-2014>, dar și pagina de web a Biroului Electoral Central www.bec2014.ro și cea a Autorității Electorale Permanente www.roaep.ro.

EDITORIAL

Identitate și demnitate

Îmi place în zilele de sâmbătă să mă uit la Ora Regelui, pe TVR1. Îmi place, pentru că această emisiune îmi arată o Românie frumoasă cu români frumoși. Și demni. Și responsabili. Este o emisiune televizată ce reflectă prezentul românesc prin prisma valorilor și principiilor Coroanei României. Ediția de sâmbătă trecută, 25 octombrie, a fost dedicată aniversării *Regelui Mihai*, care în acea zi a împlinit 93 de ani. Dar nu anii Regelui sunt importanți (Dumnezeu să-l țină printre noi până când vrea El!), ci ceea ce învățăm de la el: fiecare vorbă a Regelui este ca o fereastră deschisă către o Românie a valorilor. Fiind evocat din nou discursul său istoric din fața Parlamentului, rostit în 25 octombrie 2011, la împlinirea vârstei de 90 de ani și la mai bine de 60 de ani de când s-a adresat ultima oară națiunii române de la tribuna Parlamentului, am reținut din multitudinea de idei, spuse scurt și curat, două cuvinte fundamentale: IDENTITATE și DEMNITATE. Două cuvinte actuale oricând, două cuvinte care trebuie să ne călăuzească și pe noi, românii trăitori în Ungaria. Două cuvinte pe care le-aș scrie pe pancarte și le-aș afișa în sala mare a Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria, unde joia viitoare, pe 6 noiembrie, se va constitui noua reprezentanță națională a românilor și se vor alege noii conducători.

Poate mă vor judeca unii, de ce am curajul să-l pomenească pe Regele Mihai al României în același articol cu mult criticată și compromisa noastră Autogovernare. Motivul este că așa vrea ca și în organizația de vârf a românilor din Ungaria să fie cunoscute și auzite vorbele celui mai deștept rege european în viață, după părerea mea. Pentru că noi, românii de pretutindeni și de aiurea, avem un monarh înțelept, care ne spune adevăruri tulburătoare, iar noi trebuie doar să avem urechi să le auzim, să le băgăm la cap și să le punem în practică. *„Cele mai importante lucruri de dobândit, după libertate și democrație, sunt identitatea și demnitatea. (...) Se cuvine să rezistăm prezentului și să ne pregătim viitorul. Uniți între noi și cu vecinii și frații noștri, să continuăm efortul de a redeveni demni și respectați. (...) Instituțiile democratice nu sunt guvernate doar de legi, ci și de etică, simț al datoriei. Iubirea de țară și competența sunt criteriile principale ale vieții publice. Aveți încredere în democrație, în rostul instituțiilor și în regulile lor! Lumea de mâine nu poate exista fără morală, fără credință și fără memorie. Cinismul, interesul îngust și lașitatea nu trebuie să ne ocupe viața.”*

Cuvinte simple și curate ce vor intra cu siguranță în viitoarele manuale românești de istorie. Gânduri valabile pentru toți românii din lume. Identitatea națională stă la baza vieții noastre ca români. Când am pierdut-o, nu mai suntem români. Iar pilonii identității sunt: limba, credința, școala și tradițiile. În slujba acestora trebuie să se pună viitoarea noastră Autogovernare pe Țară. Și nu invers! Nu școlile să devină slugile AȚRU, nu Biserica să coboare la nivelul politicienilor! (Căci unii reprezentanți ai naționalităților chiar se cred politicieni, cu toate că nu sunt.) Să nu mai permitem niciodată nimănui să voteze contra vorbirii în limba română! Cei care s-au pus în vârf să arate exemplu, competență, să vorbească frumos românește peste tot unde apar, să fie demni pentru votul primit de la alegători. Atunci când aleșii noștri vor face concesii (pentru că în politică nu prea se poate altfel), să aibă în fața lor aceste două cuvinte sfinte: identitate și demnitate. Din nicio înțelegere să nu iasă compromiși, pătați, și mai ales să nu facă de rușine comunitatea pe care se pretinde că o reprezintă. Viitoarea Autogovernare pe Țară să dea dovadă de loialitate și respect față de alegători, iar în activitate să fie caracterizată de seriozitate și responsabilitate.

Eva Simon

Să-I mulțumim lui Dumnezeu pentru tot ceea ce avem

Ziua mulțumirii la Biserica Baptistă din Micherechi

În duminica zilei de 19 octombrie, la Biserica Baptistă din Micherechi a fost sărbătorită „Ziua mulțumirii”.

Biserica a adus ca simbol de mulțumire legume și fructe ce au fost aranjate frumos în fața amvonului. Invitatul bisericii a fost *Conel Hudulin* pastorul Bisericii Baptiste din Târgu Jiu – România. Au mai slujit Domnului pastorul bisericii *Petrică Crețu*, tinerii bisericii, corul bărbătesc și fanfara. În această zi a vizitat comunitatea baptistă din Micherechi *Florin Vasiloni*, consulul general al României la Jula.

Am primit multe învățături în această zi. În primul rând, trebuie

să fim mulțumitori lui Dumnezeu pentru că și-a dat singurul său Fiu ca noi să fim liberi de păcate și ca prin El, prin Isus Cristos, să putem merge înaintea Domnului cu rugăciunile noastre. Trebuie să-I mulțumim pentru tot ceea ce avem, chiar dacă avem puțin sau mult. Tot ceea ce se întâmplă cu noi este pentru că El aceasta a plănit pentru noi, și chiar și pentru acest lucru trebuie să fim mulțumitori.

Este foarte important ca atunci când cerem de la Dumnezeu, să nu uităm să îi mulțumim și nu doar pentru tot ceea ce este bine sau frumos în viața noastră, ci și pentru ceea ce uneori a fost greu în viață. Doar El ne dă putere, doar

El ne dă mângâiere pe această cale, pe care mergem.

Și pentru aceasta trebuie să fim recunoscători. Mulțumirea noastră poate fi făcută în mai multe feluri spre Dumnezeu, dar important este ca ea să fie spusă din inimă sinceră. Fiecare om din această lume să-i spună lui Dumnezeu în fiecare zi un „mulțumesc” pentru tot ceea ce face în viața noastră și pentru tot ceea ce ne-a dăruit.

După încheierea serviciului divin, invitații și toți cei care au fost prezenți la această sărbătoare au fost serviți cu ceai cald și cozonac, alături de multe vorbe bune.

A.C.

Căci nici un cuvânt de la Dumnezeu nu este lipsit de putere

Rugăciunea a fost întotdeauna modalitatea prin care creștinii intră în dialog cu Dumnezeu. Dialogul presupune existența unui flux de comunicare din partea tuturor părților implicate. Astfel, eu îi mulțumesc lui Dumnezeu pentru ceea ce face pentru mine și îi aduc la cunoștință problemele, dorințele și lipsurile sub forma unor cereri. Din punct de vedere tehnic totul pare complet funcțional. Eu mă rog și Dumnezeu răspunde, eu cer și Dumnezeu oferă dacă cererea mea este pe placul său. Există însă un lucru foarte important pe care trebuie să îl luăm în considerare: timpul. Mă influențează cu ceva momentul în care Dumnezeu alege să răspundă unei rugăciuni? Există posibilitatea ca eu să nu mai cred că acest răspuns va veni? Eu spun că da, în cazul în care acest răspuns întârzie să apară. Nu este nevoie să căutăm mult în

Biblie pentru a vedea ce înseamnă pentru un om să aștepte ani și ani pentru îndeplinirea unei rugăciuni.

Zaharia și Elisaveta, părinții lui Ioan Botezătorul, au trăit o viață frumoasă respectând poruncile lui Dumnezeu. Ambii erau înaintați în vârstă și nu aveau copii. Zaharia era preot și în timp ce se afla singur în templu, un înger a venit să îi dea vestea cea bună: rugăciunea lui fusese ascultată, va avea un fiu. După ce s-a rugat zeci de ani pentru asta Zaharia este reticent în a crede chiar și mesajul adus de un înger.

Ghedeon trăia în Israel în perioada în care țara era sub ocupație madianită. Poporul acesta îi jefuia în mod sistematic pe Israeliti care trebuiau să ascundă și puțină hrană pe care reușeau să și-o procure. Un înger a venit la Ghedeon pentru a-i da vestea cea bună: el va fi cel care va elibera poporul din aceas-

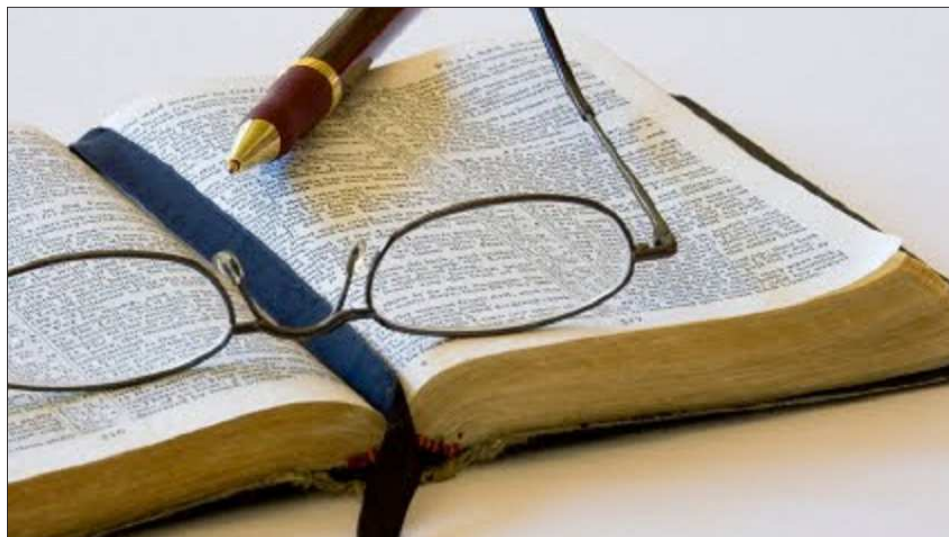
tă robie. Ghedeon ar fi putut să sară în sus de bucurie dar după șapte ani de rugăciuni fără răspuns el întâmpină cu scepticism vestea îngerului.

De cele mai multe ori, când răspunsul lui Dumnezeu întârzie să apară, nerăbdarea, tristețea și în final necredința încep să își facă loc în sufletul nostru. Sunt lucruri pentru care ne

rugăm de mult timp fără să vedem un răspuns. Trebuie să știm că este suficient un singur cuvânt din partea lui Dumnezeu pentru ca totul să se schimbe. Ghedeon nu a fost victorios pentru că a fost un caracter deosebit ci pentru că Dumnezeu l-a trimis spunându-i că va câștiga. Lui Zaharia nu i s-a născut un fiu datorită unei tehnici revoluționare

de fertilizare. Aceste minuni s-au realizat pentru că nici un cuvânt de la Dumnezeu nu este lipsit de putere. Haideți să nu obosim ci să continuăm să ne rugăm având credința că mai devreme sau mai târziu Dumnezeu va rosti cuvântul pe care îl așteptăm.

Autor: Paul Duță
(sursa: bisericamanastur.ro)

S-au ales noii conducători ai autoguvernărilor românești

După alegerile minoritare de la 12 octombrie, conform legii, în timp de 15 zile au trebuit să se țină ședințele de constituire ale noilor autoguvernări minoritare locale și teritoriale și să se aleagă conducerea acestora. Cu toate că pe 27 octombrie a fost termenul limită, sunt autoguvernări care la încheierea ediției noastre de marți, 28 octombrie, încă nu și-au ales conducerea. Din cele 62 de locuri unde au fost alegeri minoritare (44 de localități și 18 sectoare din Budapesta) în două nu va fi autoguvernare românească, la Mezőhegyes și la Kötegyán. La Micherechi, Consiliul local s-a transformat în Autoguvernare Românească pe Localitate.

Mai jos publicăm numele noilor președinți și vicepreședinți ai celor 60 de autoguvernări locale, precum și a celor pe județe și pe capitală. Autoguvernarea pe Țară va ține ședința de constituire pe data de 6 noiembrie 2014.

Autoguvernarea pe Capitală

Președinte: Roxin Anna ARB
Vicepreședinte: Bálint István ARB

Autoguvernarea pe județul Pesta

Președinte: Sztikó Etelka Mária ARB
Vicepreședinte: Székely Sándor ARB

Autoguvernarea pe județul Bichiș

Președinte: Karancsi Andrásné ARM
Vicepreședinte: Márk Tivadar Tamás ARM

Autoguvernarea pe județul Bihor

Președinte: Bartha Lászlóné ARU
Vicepreședinte: Mazsu Jenőné ARU

Autoguvernarea pe județul Ciongrad

Președinte: Dr. Petrusán György ARM
Vicepreședinte: Weber Péter ARM

AUTOGUVERNĂRI LOCALE BUDAPESTA

Sectorul III

Președinte: Lázár Edit ARB
Vicepreședinte: György Ildikó ARB

Sectorul IV

Președinte: Jancsin György ARU
Vicepreședinte: Piski Attila Lajos ARU

Sectorul V

Președinte: Roxin Anna ARB
Vicepreședinte: Dr. Balázs Károly ARB

Sectorul VI

Președinte: Jancsin György ARU
Vicepreședinte: Piski Attila Lajos ARU

Sectorul VII

Președinte: Magyar Péter Marius ARM
Vicepreședinte: Dr. Bogyrka Emil ARM

Sectorul VIII

Președinte: Dr. Dady Kálmán Imre ARB

Vicepreședinte: Bujdosó Dezső Imre ARB

Sectorul IX

Președinte: Sándor Gábor Vilmos ARB
Vicepreședinte: Kertész Jenő ARB

Sectorul X

Președinte: Papp Zoltán UDMR
Vicepreședinte: Papp Zoltánné UDMR

Sectorul XI

Președinte: Elekes Gabriella ARM
Vicepreședinte: Szaniszlai János Mihály ARM

Sectorul XII

Președinte: Szemán Anna Éva ARB
Vicepreședinte: Fazakas Ágnes ARB

Sectorul XIII

Președinte: Bálint István ARB
Vicepreședinte: Szigeti Gábor ARB

Sectorul XIV

Președinte: Papp Zoltánné UDMR
Vicepreședinte: Horváth Mária UDMR

Sectorul XV

Președinte: Csikós Lejla Gabriella ARB
Vicepreședinte: Varga Sándorné ARB

Sectorul XVI

Președinte: Gyalogné Gergely Katalin ARB
Vicepreședinte: Gyalog Zsolt ARB

Sectorul XVII

Președinte: Kovácsné Rojcssek Anna Mária ARB
Vicepreședinte: Kovács József ARB

Sectorul XVIII

Președinte: Daruka Péter István ARB
Vicepreședinte: Darukáné Sallai Boglárka ARB

Sectorul XIX

Președinte: Dániel Adalbert ARB
Vicepreședinte: Antal Olga ARB

Sectorul XXI

(până la încheierea ediției noastre nu s-a constituit)

JUDEȚUL PESTA

Budaörs

Președinte: Sztikó Etelka Mária ARB
Vicepreședinte: Sztikó László ARB

Bugyi

Președinte: Paragh Ádám ARB
Vicepreședinte: Gál-Hunyadi Éva Ilona ARB

Érd

Președinte: Székely Sándor ARB
Vicepreședinte: Máté Tünde ARB

Gyál

Președinte: Fehér Szabolcs ARB
Vicepreședinte: Nagy Attila ARB

Maglód

Președinte: Luca Rozália Márta ARB
Vicepreședinte: Luca László ARB

Százhalmatta

Președinte: Zimmermann Krisztina Szimona ARU
Vicepreședinte: Kiss Mária ARU

Szentendre

Președinte: Vaskóné Pántya Júlia ARM
Vicepreședinte: Bácsiné Pántya Éva ARM

Törökbálint

Președinte: Prágai Ilona ARB
Vicepreședinte: Prágai Vanda Mária ARB

JUDEȚUL BICHIȘ

Aletea

Președinte: Bágy György János ARU
Vicepreședinte: Szabó Péter ARU

Bătania

Președinte: Mihucz György ARU
Vicepreședinte: Takács Tímea ARU

Bichiș

Președinte: Simon Éva Mária ARM
Vicepreședinte: Szojka Petronella ARM

Bichișciaba

Președinte: Juhász Tivadar AȚRIRU
Vicepreședinte: Traciuc Georgia Manuela AȚRIRU

Chitighaz

Președinte: Finna Sándor ARU
Vicepreședinte: Csóka Ágnes ARU

Crâstor

Președinte: Patkás János ARU
Vicepreședinte: Patkás Jánosné ARU

Jula

Președinte: Cserháti Mihály ARU
Vicepreședinte: Dr. Olteanu Florea ARU

(Continuare în pag. a 8-a)

Pe scurt...

MICHERECHI

De Ziua Tuturor Sfinților, Primăria din Micherechi organizează vineri, 31 octombrie, o serbare în amintirea celor căzuți pe terenul de luptă. Serbarea va începe la ora 11.00, la Monumentul Eroilor Români și se va continua la ora 11.30 la monumentul ridicat în amintirea micherechenilor, căzuți în al Doilea război mondial. Toți cei ce doresc pot depune coroane de flori sau pot aprinde câte-o lumânare spre liniștea sufletului celor morți pentru libertate.

BUDAPESTA

Vineri, 31 octombrie, de la ora 18.00, la sediul Institutului Cultural Român Budapesta va avea loc cea de-a patra ediție a „Serilor de literatură”, în prezența prozatorului *Cristian Teodorescu* și a traducătoarei *Gabriella Koszta*. Cei doi invitați vor prezenta în avans premieră traducerea în limba maghiară a volumului „Medgidia, orașul de apoi / Medgidia, a hajdani város”, recent apărut la Editura „Lektor”, în traducerea Gabriellei Koszta. Volumul va fi lansat în luna noiembrie la Târgul de Carte de la Târgu Mureș.

BIHOR

Biserica Ortodoxă îi prăznuiește, pe 8 noiembrie, pe Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil, împreună cu soborul de îngeri. Această zi este una însemnată pentru mai multe dintre bisericile ortodoxe române din Ungaria. La această dată, mai multe comunități sărbătorească hramul bisericii lor. Sâmbătă își va sărbători hramul biserica din Săcal, la Sfânta Liturghie care începe la 9.30 va sluji Preasfințitul Episcop *Siluan*, împreună cu un sobor de preoți și parohul *Ionuț Negrău*, iar duminică, 9 noiembrie, cu începere de la ora 9.00, va fi sărbătoare și la biserica ortodoxă din Jaca, unde slujba va fi oficiată de parohul *Cosmin Pop*.

MICHERECHI

Școala generală din Micherechi organizează, în perioada 24-28 noiembrie, Săptămâna limbii materne, prin care școala oferă o cunoaștere mai bună a limbii și culturii românești. Pe 28 noiembrie va avea loc și cea de-a șasea ediție a concursului de ortografie „Gheorghe Martin”.

Tița, cea mai bună prietenă

Am așteptat foarte mult vacanța ca să mă duc la ștrand și la Arad.

În primele zile de vacanță am stat la Arad, la mama mea. Aici m-am întâlnit cu prietenii mei vechi și ne-am plimbat prin oraș. Venind înapoi în Ungaria mi-am dat seama că bătrânul meu câine e foarte bolnav și după scurt timp a decedat.

Într-o zi am fost cu bunica la adăpostul de animale să alegem un cățel nou. Acolo erau mai mulți câini, dar cel mai drăguț mi s-a părut Tița. Bunica m-a lăsat să aleg eu, așa că m-am uitat la o cățelușă de opt luni, neagră și mare, jucăușă și cu niște ochi tare frumoși. I-am spus bunicii că o aleg pe aceasta.

Am făcut actele și o poză toți trei. Am pus-o în mașină și am venit la Bătănia.

La început a fost speriată, dar am ajutat-o să se acomodeze cu locul: o mângâiam, îi dădeam să mănânce și să bea apă, iar acum e cea mai bună prietenă a mea. În fiecare zi ne jucăm cu mingea și cu bățul. Tița mă iubește și mi este foarte credincioasă.

Câinii sunt cei mai buni prieteni ai omului!

Elemér Samu,
clasa 5-a, Bătănia

„Vacanța de vară mi-a oferit noi prieteni”

Spre marea bucurie a redacției noastre, și la concursul lansat de noi în toamna acestui an, cu titlul „Vacanța de vară mi-a oferit noi prieteni”, am primit foarte multe lucrări de la elevii din școlile românești din Ungaria. Concursul nostru de compuneri a fost lansat pentru elevi de școala generală, clasele 5–8, precum și pentru elevi de liceu, clasele 9–12, din comunitatea românească din Ungaria. În numerele următoare vom publica cele mai reușite lucrări. Iar cele mai reușite compuneri vor fi premiate. Premiile câștigătorilor vor fi trimise pe numele elevilor, pe adresa școlii.

Bilete gratuite la ștrand

Surpriză!

Ultimul clopoțel mi-a adus nu numai mult așteptata vacanță, dar și bilete gratuite la ștrand!

Din momentul acela un gând mă frământa: cum să îi lămuresc pe ai mei părinți să mă lase singură la ștrand.

După ce am tuns iarba din curte, iacătă-mă cu bagajul pregătit și cu o mulțime de sfaturi, gata de plecare!

Am găsit și ștrandul și primul lucru care l-am făcut era să încalc toate regulile. Țuști la apa mare și acolo mi-am făcut o prietenă, pe care, sincer, nici nu mai știu cum o cheamă! Și ea știa să înoate! Ne-am distrat enorm! De la atâta apă, ochii mi-au fost roșii ca roșiile!

Într-o zi mi-a dat mama bani și am vrut să-mi cumpăr o ciocolată mică și ieftină ca să-mi mai rămână și de altceva, dar ghinion! Ciocolata s-a încăpățânat și-a rămas blocată în aparat! Ce să fac? Și cu pofta ne-astâmpărată și cu banii luați!

Am decis să mai fac o investiție! Am mai introdus o sută de forinți și-am mai ales o ciocolată! De e bal, bal să fie! A doua ciocolată a deblocat prima ciocolată și uite așa m-am ales cu două ciocolate!

Seara la ora închiderii ne-au aruncat afară!

Am ajuns frântă acasă, iar primul lucru pe care i l-am zis mamei a fost:

– Am fost la apa mare! Mama m-a pupat.

Viviana Luminița Sarca, Bătănia

Preferatele verii: înghețata, ciocolata și prăjiturile

În iunie am fost la Hajdúszoboszló cu elevii școlii din Chitighaz. Acolo mi-am găsit prieteni noi. Am întâlnit-o pe Nori, o fată de care mi-a plăcut foarte mult. Îmi plăcea foarte mult să mă duc cu ea la ștrand, să înotăm, să

ne dăm pe tobogane și să facem plajă. Dimineața luam masa la restaurant. Când aveam timp mergeam cu colegele mele la magazin. Preferatele noastre erau: înghețata, ciocolata și prăjiturile. Într-o dimineață am pornit spre grădina zoologică din Nyíregyháza. Acolo am văzut fel de fel de animale: girafă, gorile, maimuțe, păsări, hipopotami și broască țestoasă. De asemenea, am văzut un spectacol de focuri. Într-o seară am mers la stadionul din Dobrițan. Acolo am urmărit un meci de fotbal. Bucuria cea mai mare era a băieților. Am fost și la muzeul ciobanilor. Acolo am fost cu căruța, am văzut costumele, pe care ciobanii le-au îmbrăcat în trecut. Dar tot ce e frumos trece foarte repede, și excursia petrecută de noi în Hajdúszoboszló a trecut foarte repede. Și în ziua de azi mai țin relația cu Nori.

Ștefania Scopeti,
clasa a 5-a, Aletea

Peste dealuri zgribulite,
Peste țărini zdrențuite,
A venit așa, deodată,
Toamna cea întunecată.

Lungă, slabă și zăludă,
Botezând natura udă
C-un mănunchi
de ciufafai, –
Când se scutură
de ciudă,
Împrejurul ei departe
Risipește-n evantai
Ploi mărunte,
Frunze moarte,
Stropi de tină,
Guturai...

Și cum vine de la munte,
Blestemând
Și lăcrimând,
Toți ciulinii de pe vale
Se pitesc prin văgăuni,
Iar măceșii
de pe câmpuri
O întâmpină în cale
Cu grăbite plecăciuni...

Doar pe coastă,
la urcuș,
Din căsuța lui

Balada unui greier mic

De George Topârceanu

de humă
A ieșit un greieruș,
Negru, mic,
muiat în tuș
Și pe-aripi pudrat
cu brumă:

– Cri-cri-cri,
Toamnă gri,
Nu credeam c-o să mai vii
Înainte de Crăciun,
Că puteam și eu s-adun
O grăunță cât de mică,

Ca să nu cer împrumut
La vecina mea furnică,
Fîndcă nu-mi dă
niciodată,
Și-apoi umple
lumea toată
Că m-am dus
și i-am cerut...

Dar de-acuș,
Zise el cu glas sfârșit
Ridicând un picioruș,
Dar de-acuș
s-a isprăvit...
Cri-cri-cri,
Toamnă gri,
Tare-s mic și necăjit!

GHID DE SUPRAVIEȚUIRE
A LIMBII ROMÂNE

Diferența dintre
„demult” și „de mult”

Treaba aia cu buturuga mică ce răstoarnă carul mare se aplică foarte bine și la capitolul gramatică. Deși relativ mică, diferența dintre cele două cuvinte propuse în titlu este chiar cheia scrierii lor corecte. Să le luăm pe rând:

DEMULT = adverb, cu sensul de „odinioară, cu mult timp înainte, de multă vreme, cândva”.

– Mai demult = odinioară

– De demult = din trecut, de altădată

Răspunde la întrebarea „când?”.

Exemple: Demult, era un împărat care avea trei fiice.

Demult, teritoriul țării noastre era locuit de daci.

DE MULT – locuțiune adverbială alcătuită din prepoziția „de” și adverbul „mult”, cu sensul „de mult timp, de multă vreme, de vreme îndelungată”.

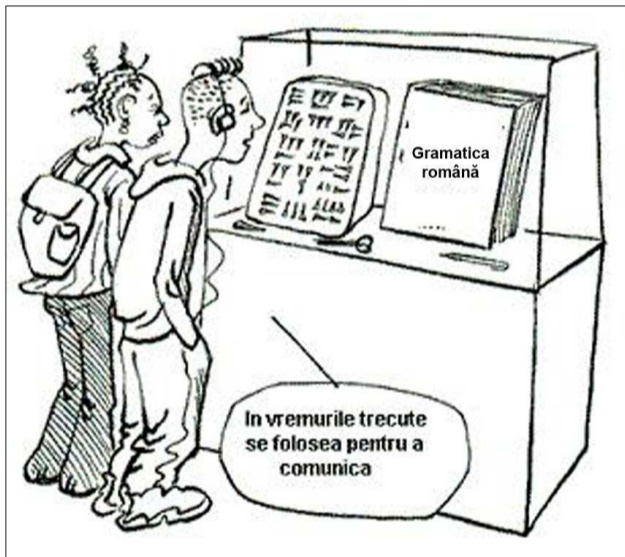
Răspunde la întrebarea „de când?”

Exemple: Nu ne-am mai văzut de mult.

N-am mai mâncat ciocolată de mult.

Un indiciu că trebuie să scriem „de mult” este posibilitatea de a introduce cuvântul „timp” după construcție:

Exemplu: Nu ne-am mai văzut de mult timp.

„Noiembrie vine
Și noiembrie
pleacă,
Cu ultimele
roșii fructe
Și primele
dalbe zăpezi.”

Elizabeth Coatsworth

Concurs de povestire la Otlaca-Pustă,
pentru a cincea oară
Povești din lumea lui Mihai Purdi

Asociația Culturală Română „Mihai Purdi” din Otlaca-Pustă, condusă de președinta *Eva Bocsor Karancsi*, în colaborare cu primăria din localitate, a organizat pe data de 22 octombrie, cea de-a V-a ediție a Concursului național de povestire românească „Mihai Purdi”, concurs la care școlile în care se predă limba română în Ungaria au fost invitate să se prezinte cu o scenetă din poveștile regretatului povestitor din Otlaca, Mihai Purdi.

zut că și mămica mea a fost cu lacrimi în ochi, mai ales când acel mic povestitor din Bătănia și-a intrat perfect în rolul bunicului meu. Copiii sunt întotdeauna extraordinari, iar sceneta cred că-i face și mai bine să înțeleagă rolul per-

Douăzeci și doi de copii de la patru școli din comunitatea românească din Ungaria au avut șansa să pătrundă în lumea poveștilor, grație acestui concurs de povestire. Scopul principal al acestei competiții artistice a fost de a valorifica potențialul artistic al școlărilor, dar și de a le transmite celor mici dragostea pentru poveștile copilăriei.

Să nu uităm că toți am crescut cu povești și că, dincolo de orice, povestea reprezintă de fapt începutul a ceea ce vom deveni mai târziu, este una dintre alegerile pe care le facem încă de mici, de a participa ca și ascultător activ la lectura acestor povești. Într-o lume în care copiii sunt tot mai mult atrași de jocurile pe calculator și mai puțin de povești, concursul încearcă să apeleze la ajutorul personajelor povestitorului Mihai Purdi, pentru a-i readuce pe copii în lumea magică a acelor vremuri și a atmosferei de la sat, iar evenimentul de la Otlaca a reușit să ajungă la acest nivel. Copiii nu doar au pus în scenă o

poveste oarecare, ci au intrat în pielea personajelor lui Purdi, ba chiar în a povestitorului însăși.

„Când sunt printre copii și eu redevin iar copil, astfel și astăzi am avut câteva clipe când m-am simțit din nou în grădina bunicului sub umbra cireșului bătrân, unde bunicul Purdi ne aduna pe toți cei cinci nepoți ai săi și ne povestea... Astăzi i-am așteptat cu multă emoție pe acești copilași, lucru care mi se întâmplă la fiecare concurs organizat. Întotdeauna mă impresionez până la lacrimi când aud poveștile bunicului și cred că ați vă-

sonajelor. Astăzi toți au fost extraordinari, îmbrăcați în port popular, au fost bine pregătiți, hazlii și simpatici. Cred că și bunicul s-ar fi amuzat mult dacă era de față”, ne-a mărturisit organizatoarea Eva Bocsor Karancsi.

Poveștile oferă copilului posibilitatea de a se identifica cu anumite personaje, de a se recunoaște în ele și de a identifica și alte caracteristici ale persoanelor din jurul lui, reușind astfel să le redescopere. Fantezia îi oferă un acces la roluri din lumea adulților, un univers interzis, dar dorit.

(Cont. în pag. a 12-a)

S-au ales noii conducători ai autoguvernărilor

(Urmare din pag. a 5-a)

Körösnagyhársány

Președinte: Györiné Mokrán Ilona Judit ARU

Vicepreședinte: Tornyi Antal ARU

Kötegyán

(consilierii și-au preluat mandatele, dar au decis ca autoguvernarea să nu se înființeze)

Leucușhaz

Președinte: Szántó György ARU
Vicepreședinte: Dorkóné Nyári Ilona Anna ARU

Medgyesegyháza

Președinte: Negrea Constantin Dániel ARU
Vicepreședinte: Varga Sándorné ARU

Micherechi

(autoguvernare transformată)

Mezőkovácsháza

Președinte: Vitális Gábor Sándor ARU
Vicepreședinte: Zsádonné Kovács Andrea ARU

Orosháza

Președinte: Farkas Andrea ARU
Vicepreședinte: Ianos Marius ARU

Otlaca-Pustă

Președinte: Árgyelán Elvira ARM
Vicepreședinte: Karancsi Andrásné ARM

Șercad

Președinte: Táth János AȚRIRU
Vicepreședinte: Kajári György AȚRIRU

Újkígyós

Președinte: Makoviczki Zoltán ARM
Vicepreședinte: Gábor János ARM

JUDEȚUL BIHOR

Apateu

Președinte: Szabó Origen ARU
Vicepreședinte: Blága János ARU

Bedeu

Președinte: Szilágyi Lászlóné ARU
Vicepreședinte: Zsurka Sándorné ARU

Biharkeresztes

Președinte: Csaláné Bartha Csilla ARU
Vicepreședinte: Erdeiné Majoros Tünde ARU

Dobrițan

Președinte: Tanaszi Zsolt ARU
Vicepreședinte: Tanaszi Jánosné ARU

Săcal

Președinte: Turiné Boncza Éva Magdolna ARU

Vicepreședinte: Kocsiné Monok Mária ARU

Leta Mare

Președinte: Krizsán Gábor ARM
Vicepreședinte: Nemes János ARM

Peterd

Președinte: Bartha Lászlóné ARU
Vicepreședinte: Erdei Julianna Mária ARU

Mezősas

Președinte: Bihari Csaba ARU
Vicepreședinte: Hajdúné Csóka Judit ARU

Pocci

Președinte: Mazsu Jenőné ARU
Vicepreședinte: Morariu Erzsébet ARU

JUDEȚUL BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN

Múcsony

Președinte: Meleg Gábor ARB
Vicepreședinte: Bodnár Istvánné ARB

JUDEȚUL CIONGRAD

Apátfalva

Președinte: Duma Árpád ARU
Vicepreședinte: Füvesiné Varga Anikó ARU

Csanádpalota

Președinte: Vetróné Negreu Mariana Florica ARU
Vicepreședinte: Dudás Ramóna Ágnes ARU

Cenadul Unguresc

Președinte: Rotár László ARM
Vicepreședinte: Túri András Istvánné ARM

Macău

Președinte: Birta Júlia Mihaéla ARU
Vicepreședinte: Simonfi Iolanta ARU

Nădlac

(până la încheierea ediției noastre nu s-a constituit)

Seghedin

Președinte: Dr. Petrusán György ARM
Vicepreședinte: Degovics Gábor Csabáné ARM

JUDEȚUL GYŐR-MOSON-SOPRON

Győr

Președinte: Karika Rudolf ARB
Vicepreședinte: Kardos Rita ARB

JUDEȚUL SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG

Mátészalka

Președinte: Farkas Sándor AȚRIRU
Vicepreședinte: Farkas Sándorné AȚRIRU

Biserica din Bedeu a fost renovată

După o perioadă lungă de așteptare, cu ajutorul unui proiect european, a fost restaurată biserica greco-catolică din Bedeu. Cu fonduri în valoare de 7.012.365 Ft (23.394 Euro) au fost izolați și restaurați pereții în interior și exterior și a fost zugrăvită biserica. De-a lungul lucrărilor de restaurare a fost reînnoită și instalația electrică a locașului de cult, la care a contribuit cu un sprijin financiar și Autoguvernarea pe Țară a Românilor din Ungaria. După încheierea proiectului, credincioșii din

Bedeu, împreună cu fiii satului plecați din localitate, au reușit să adune fondurile necesare pentru a fi restaurat și turnul bisericii și trotuarul de la intrarea în biserică. Sărbătoarea de resfințire a bisericii nou restaurate a avut loc duminică, 26 octombrie, eveniment la care au participat aproximativ 200 de enoriași și invitați. La eveniment a participat și echipa tv a emisiunii Ecranul nostru de la Seghedin, care în viitorul apropiat va prezenta momente filmate la această sărbătoare. A.B.

Eveniment dedicat eroinei Elisabeta Maniu

În data de 22 octombrie, la sediul Consulatului General al României la Seghedin a fost organizată o masă rotundă, dedicată vieții eroinei luptei anticomuniste Elisabeta Maniu, care se trăgea dintr-o familie de români din Jula. Elisabeta a fost executată în februarie 1957, ca urmare a participării la Revoluția Anticomunistă Ungară din anul 1956.

Deschiderea manifestării culturale a fost făcută de consulul general Ioan Fodoreanu, care a prezentat motivul evocării personalității Elisabetei Maniu și anume acela că și mica comunitate românească din Ungaria a avut eroii ei în lupta anticomunistă. Apoi, domnul Tiberiu Boca, redactor al emisiunii „Ecranul Nostru” a Televiziunii Maghiare, a prezentat filmul realizat în anul 2007, dedicat memoriei eroinei. Domnul profesor Gheorghe Petrușan a evocat at-

mosfera din timpul Revoluției Anticomuniste Ungare din anul 1956, pe când era elev de liceu, menționând că despre participanții la revoluție, de origine română, a aflat ulterior desfășurării evenimentelor. La manifestarea culturală au participat alături de organizatori și români din Seghedin și Macău.

O tânără din Micherechi ajută la redescoperirea unui produs naturist cu o veche tradiție

Micherecheanca *Maria Condoroș* – din vara anului trecut *Maria Forjan*, purtând de pe acum numele soțului său *Wolfgang Forjan* din Austria – are mai nou o afacere în care investește nu doar multă muncă și timp, ci și mult suflet: împreună cu noua ei familie produce ulei din semințe dovleac, încercând să răspândească și în partea estică a Ungariei acest produs extrem de sănătos. Ceea ce țăraniile noastre știu din vremuri de demult, noi, cei de azi trebuie să învățăm din nou: să trăim și să ne alimentăm cât mai sănătos. Dar să vedem cum a ajuns această tânără nevestă să pună pe picioare o afacere de suflet.

– Până să ajung să cunosc și eu beneficiile uleiului de dovleac, am făcut un drum lung. Drumul meu a plecat din Micherechi în anul 2000, când m-am hotărât să mă duc să lucrez în Austria. Am lucrat ani de zile în diferite restaurante, în domeniul alimentației publice. Înainte de a pleca în Austria am lucrat în satul meu natal, la Primăria din Micherechi, pentru că după școala generală, pe care am terminat-o în 1990, am studiat în domeniul economiei și a contabilității. În Austria am cunoscut nu doar oameni noi, dar și o lume nouă. În anul 2007 l-am cunoscut pe *Wolfgang*, bărbatul cu care vara trecută ne-am unit sorțile. Și înainte de căsătorie am lucrat deja împreună, pentru că familia lui *Wolfgang* are o gospodărie mare, dezvoltată de mai multe generații, și o parte moștenită acum de noi. Familia noastră are o fermă cu multe vaci, de la care adunăm zilnic laptele și-l predăm la lăptăriile mai mari spre prelucrare. Dar ne ocupăm și de cultivarea cerealelor și a dovleacului pentru ulei.

Maria îmi povestește cu atâta însuflețire despre

– Până să ajung să cunosc și eu beneficiile uleiului de dovleac, am făcut un drum lung. Drumul meu a plecat din Micherechi în anul 2000, când m-am hotărât să mă duc să lucrez în Austria. Am lucrat ani de zile în diferite restaurante, în domeniul alimentației publice. Înainte de a pleca în Austria am lucrat în satul meu natal, la Primăria din Micherechi, pentru că după școala generală, pe care am terminat-o în 1990, am studiat în domeniul economiei și a contabilității. În Austria am cunoscut nu doar oameni noi, dar și o lume nouă. În anul 2007 l-am cunoscut pe *Wolfgang*, bărbatul cu care vara trecută ne-am unit sorțile. Și înainte de căsătorie am lucrat deja împreună, pentru că familia lui *Wolfgang* are o gospodărie mare, dezvoltată de mai multe generații, și o parte moștenită acum de noi. Familia noastră are o fermă cu multe vaci, de la care adunăm zilnic laptele și-l predăm la lăptăriile mai mari spre prelucrare. Dar ne ocupăm și de cultivarea cerealelor și a dovleacului pentru ulei.

– În Stiria, uleiul de semințe de dovleac, un dar neprețuit oferit de natură, este considerat unul dintre cele mai de calitate condimente austriece. În regiunea noastră, nu intri într-un restaurant să nu îți se pună pe masă și ulei de dovleac. Este foarte răspândit în alimentația zilnică a austriecilor. Uleiul de dovleac nu doar că are un gust minunat, unic, semnând oarecum cu cel de alune și nuci, dar el are și niște proprietăți nutritive foarte sănătoase. În perioada trecută, am cercetat piața din Ungaria și piața din România. Am văzut că parcă în România este mai bine cunoscut și folosit uleiul de dovleac

decât în Ungaria, mai ales în partea de est. Mai spre granița cu Austria și ungrii cunosc acest ulei, dar în restul Ungariei nu prea. Cu ocazia vizitelor mele acasă, la părinți, în Micherechi, sau cu prietenii din Julia sau din alte părți, încerc să-i conving pe toți de beneficiile acestui ulei.

Maria îmi înșiră apoi, ca citind din carte, câte și câte avantaje are consumarea uleiului de dovleac. Acesta are o valoare nutritivă ridicată, deoarece semințele au numeroase proprietăți profilactice și terapeutice. Conține numeroase vitamine și minerale, acizi grași nesaturați, elemente importante pentru organism. Uleiul din semințe de dovleac este utilizat pentru consolidarea sistemului imunitar al organismului, în tratamentul problemelor de prostată și vezică biliară și în normalizarea echilibrului hormonal.

– În zona noastră, în Stiria, uleiul de dovleac se folosește la condimentarea diferitelor supe creme, salate. Familia noastră produce ulei doar din dovleac propriu, produs pe pământurile noastre, deci garantăm un produs de calitate adevărată. Țăraniile de demult știau de la sine, iar pe noi, cei de azi ne învață medicii că uleiul de dovleac are nenumărate calități te-

rapeutice deosebite și că poate fi folosit ca leac pentru tratarea mai multor boli. Mi-aș dori foarte mult ca să-mi pot dezvolta o afacere ca să răspândesc și în partea de est a Ungariei renumele uleiului de dovleac. Pentru că el este sănătate pură. Iar cum zice foarte înțelept vorba românului: Dă-ne, Doamne, sănătate, că-i mai bună decât toate! EȘ.

Draga Olteanu Matei și Tamara Buciuceanu, printre personalitățile decorate de Casa Regală a României

Actrițele Draga Olteanu Matei și Tamara Buciuceanu, interpretele Sofia Vicoveanca și Maria Ciobanu, dar și Mitropolitul Clujului și Arhiepiscopul Nifon au fost decorați, joi, 23 octombrie, de principesa Margareta, în numele Regelui Mihai I, într-o ceremonie care a avut loc la Castelul Peleş din Sinaia.

La ceremonia organizată în Holul de Onoare al Castelului Peleş, cu ocazia celei de-a 93-a aniversări a Regelui Mihai I (care a avut loc pe 25 octombrie), principesa moștenitoare Margareta a decorat, în numele tatălui său, 14 personalități, dar și o serie de instituții.

Actrițele Draga Olteanu Matei și Tamara Buciuceanu, precum și președin-

tele-director general al Televiziunii Române Stelian Tănase au primit Ordinul Coroana României în grad de Ofițer. De asemenea, interpretelor de muzică populară Sofia Vicoveanca și Maria Ciobanu le-au fost înmânate însemnele Ordinului Coroana României în grad de Cavaler.

Profesorul doctor Dan

Mircea Enescu și medicul cardiolog Horațiu Suciuc au primit decorația regală „Nihil Sine Deo”, respectiv Ordinul Coroana României în grad de Cavaler, în timp ce Mitropolitul Clujului Andrei și Arhiepiscopul Nifon au primit decorația regală „Nihil Sine Deo”, respectiv Ordinul Coroana României în grad de Ofițer.

Pe lângă personalitățile vieții publice, au mai fost decorate cu distincția Crucea Casei Regale a României Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” și municipiul Alba Iulia, iar Camerata Regală a fost decorată cu Medalia Regele Mihai I pentru Loialitate. Ceremonia de la Castelul Peleş face parte dintr-o serie mai largă de evenimente organizate de Casa Regală cu ocazia aniversării Regelui Mihai, dar manifestările se vor desfășura în absența acestuia.

Descoperire excepțională la Târgoviște

Ce au găsit arheologii la Curtea Domnească ar putea schimba manualul de istorie

Două morminte vechi, mai multe monede și câteva fragmente de podoabe care datează dinaintea de anul 1400 au fost scoase la lumină de arheologi, la Curtea Domnească din Târgoviște, anunță TVR. Această descoperire arată că cetatea este mult mai veche decât se credea inițial.

Până în prezent, se credea că Biserica Domnească peste care a fost construit Turnul Chindiei reprezenta cea mai veche așezare, fiind ridicată de Mircea cel Bătrân.

Totuși, noile descoperiri schimbă complet teoriile, specialiștii spunând că, aproape sigur, în zonă a existat o altă biserică, ridicată în jurul anului 1300 sau chiar mai demult.

Astfel, se confirmă bănuielile specialiștilor Muzeului de istorie din Târgoviște, conform cărora Cetatea este mult mai veche decât se credea.

Monedele și podoabele vor putea fi admirate, curând, în cadrul colecției numismatice deținute de Muzeul de istorie din Târgoviște.

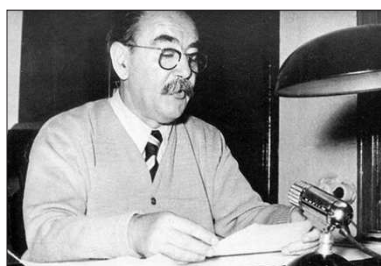
Arheologii au anunțat că vor extinde săpăturile, pentru a găsi și urme din vechea biserică.

TV

Despre morți numai de bine
Vineri, 31 octombrie, ora 13.00,
TVR Internațional

Moartea fiului senatorului Panait (Ștefan Sileanu) este politic periculoasă și pentru el, dar și pentru partidul pe care îl reprezintă în următoarele alegeri. Traficanți de droguri, prostituate, criminali, polițiști duplicitari, politicieni corupți viermuiesc în lumea abjectă a filmului "Despre morți numai de bine", un film care va arăta fața nevăzută a societății românești de astăzi. Perseverența lui Gelu Mailat (Tomi Cristin), un polițist incoruptibil și a Piei Zilieru (Crenguța Hariton), o ziaristă colțoasă fac posibilă dezlegarea misterului morții tânărului de 19 ani. În final, binele triumfă, grație eforturilor susținute și conjugate a 2 polițiști și o ziaristă decise să câștige lupta împotriva răului folosind cele mai prețioase arme pe care le au: dragostea și adevărul.

Ac facerea Imre Nagy

Sâmbătă, 1 noiembrie, ora 16.00, TVR 1

De ce se numește așa? Imre Nagy, liderul revoluției ungare, se refugiază la ambasada iugoslavă în momentul în care rușii intră în Budapesta și înecă în sânge toată revoluția. El va pleca de acolo, mai bine zis va fi dus forțat în România, la Snagov, la complexul Pacea Trainică. Îl vor însoți aproximativ 35-40 de persoane, rude, membri ai guvernului revoluționar. El ajunge aici în urma negocierilor duse de Dej cu Hrușciiov, noul lider instalat la Kremlin. Pentru a se stinge revoluția din Ungaria, era important ca liderul ei să fie îndepărtat. Foarte puține lucruri se știau până nu demult despre această perioadă din viața lui Nagy Imre, deoarece la plecarea din România, el și-a ars jurnalele și însemnările. Dar ele au fost fotocopyate și traduse în românește de Securitate. Sunt note încheiate aici în anii 1956 (evident erau copii pe atunci). Cel care a perfectat această afacere a fost Valter Roman (tatăl lui Petre Roman, iarăși un lucru trecut în tăcere). În aprilie 1957 el este dus înapoi în Ungaria, unde este judecat și condamnat la moarte în 1958.

Drumul lui Leșe

Duminică, 2 noiembrie, ora 18.30, TVR 2

Invitați: Luminița Tucă și Iulia Gorneanu, organizatoare ale Festivalului Tarafuri și Fanfare. Taraful lui Vasile Firuță din Islaz Taraful din Băbiciu, jud. Olt „Drumul lui Leșe” este invitația de a parcurge, timp de o oră, o călătorie inițiată, de redescoperire și reevaluare a dimensiunii noastre identitare. Grigore Leșe va încerca să prezinte România profundă, adevărată, conectată la sensibilitatea, formulele de expresie și comunicarea ale secolului 21. În fiecare ediție, invitații lui Grigore Leșe vor fi oameni de excepție, poate mai puțin cunoscuți, dar adevărate modele în lumea lor, iar invitatul special va fi o personalitate a vieții culturale din România.

PREMIERĂ

Cuscarii

Din 24 octombrie în cinematografele din România, comedia „Cuscarii” îi aduce pe marile ecrane pe Luminița Gheorghiu, Mircea Diaconu, Marian Rălea, Gabriela Popescu, Ioana Blaj și Paul Ipate.

Povestea filmului tratează cu umor povestea a doi tineri care își doresc să se căsătorească. Dar până acolo, au de trecut peste un mare hop: întâlnirea dintre cuscarii.

Ionuț și Mariana se vor căsători curând. E timpul ca familiile lor să se întâlnească și să pună la cale fericitul eveniment. Cuscarii par să se înțeleagă perfect: îi unește pasiunea pentru telenovele, lux, muzica românească a anilor '80 și țuica. Mai ales țuica. Pe măsură ce sticlele se golesc, neînțelegerile încep să apară. Trei cupluri, trei viziuni asupra nunții: fast și opulență (cu porumbei albi, Holograf și Fuego), nuntă tradițională (cu lăutari și cort), sau una tinerească? Opțiuni diferite, tabere diferite. Ni-meni nu cedează. Mai mult, cei doi cuscarii își amintesc că s-au mai întâlnit odată, acum 25 de ani. Erau în tabere diferite. Acum, ca prin minune, viața i-a adus din nou față în față. Urmează Marea Confruntare. E nevoie de o minune ca această nuntă să mai aibă loc...

FESTIVAL

Festivalul Vinului 2014
la Timișoara

Vineri, 7 noiembrie – duminică, 9 noiembrie 2014
Timișoara, Parcul Rozelor

Timișorenii vor avea parte de concerte de muzică populară și muzică rock, dar și de preparate culinare din cele mai gustoase stropite din belșug cu vinuri din podgorii renumite precum și multă, multă distracție.

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

3 NOIEMBRIE, LUNI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: De dor și drag – emisiune de muzică populară realizată de Zoe Fuicu (Radio Timișoara) 17.55: Încheiere

4 NOIEMBRIE, MARȚI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviul zilei (reluare) 17.55: Încheiere

5 NOIEMBRIE, MIERCURI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport: Clubul suporterilor 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviul zilei (reluare) 17.55: Încheiere

6 NOIEMBRIE, JOI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Revista presei 17.50: Interviul zilei (reluare) 17.55: Încheiere

7 NOIEMBRIE, VINERI (Tiberiu Boca)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviul zilei (reluare) 17.55: Încheiere

8 NOIEMBRIE, SÂMBĂTĂ (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Pe unde le Europei – emisiune euroregională 17.55: Încheiere

9 NOIEMBRIE, DUMINICĂ (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă 17.00: Sinteza știrilor săptămânii 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuirii din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

Ecranul nostru

miercuri, 5 noiembrie, m1, ora 13.00
joi, 6 noiembrie, Duna TV, ora 7.00

Ediția de săptămâna viitoare vă propune în atenție trei subiecte: ședința de constituire a Atogovernării Românești pe Localitate din Micherechi, concursul de povești „Mihai Purdî” din Otlaca-Pustă și un interviu cu Simona Staicu, câștigătoarea concursului de maraton din Budapesta.

Realizator: Ștefan Crâsta

Nu răspundem pentru eventuale modificări în programele radio și tv!

MICA PUBLICITATE

Casă de vânzare
în cartierul „Orașul Mare Românesc”
din Jula

Casă de vânzare la doar câteva sute de metri de Băile termale, într-un mediu plăcut și curte, în localitatea Jula. Imobilul are living, bucătărie, sufragerie și trei camere, baie, WC și încălzire centrală cu gaz sau cu lemne. În curte sunt clădiri anexe: garaj, un depozit pentru lemne. Imobilul are 156 mp și este urgent de vânzare, preț informativ 60.000 euro sau 18 milioane de forinți negociabil. Imobilul se află în orașul Jula, pe strada Szilva nr. 5. Mai multe informații la telefon 0036-70/6308407, adresa e-mail: tiberiu.boca@gmail.com.

Glume

Votare de Halloween

Halloween-ul românesc pică pe 2 noiembrie. Atunci se ridică toți morții din cimitire și se duc disciplinați spre secțiile de vot.

Felicități la înmormântare

La înmormântarea unei babe, când se cobora sicriul în groapă, o coroană aluneca și dă să cadă după sicriu. O altă băbuță întinde repede mâna și o prinde. Un tânăr bezmetic din spate o felicita:

– Bravo, mamaie! Ai prins buchetul!

Bebeluși

O bebelușă abia născută este încã la maternitate.

– Tu ești fetiță? o întrebă băiețelul de lângă.

– Da, răspunde ea.

– Și care e diferența între noi, băiețeei, și voi, fetițele?

– Stai să plece asistenta de aici și îți arăt. După ce pleacă asistenta, bebelușa ridică păturica și îi arată:

– Vezi acum? Noi, fetițele, avem șosetuțele roz!

Țăranul și ploaia

– Bade loane, când vine ploaia ce faci?

– Apăi, mă pun în toiag și aștept să treacă.

– Dar dacă e ploaie mocănească, de aia care ține mult?

– Noo... apăi la aiaști n-am ce-i face.

Povești din lumea lui Mihai Purdi

(Urmare din pag. a 7-a)

Copilul poate fi oricine își dorește, poate experimenta rolul de părinte, de bătrân sau de orice altceva ce în lumea reală nu îi este permis.

Concursul a avut loc la Căminul Cultural din Otlaca-Pustă, iar la concurs au fost invitați elevi de școală generală și liceu, de la școlile din comunitatea românească din Ungaria în care se învață limba română. Pentru concurs, copii de la fiecare instituție de învățământ au avut sarcina să pregătească o scenetă din poveștile lui Mihai Purdi, povestite în grai românesc. Anul acesta se împlinesc 110 ani de la nașterea povestitorului Mihai Purdi, iar în ziua concursului una dintre cele trei fiice ale povestitorului, aflată la concurs,

a împlinit frumoasa vârstă de 86 de ani.

Au luat parte la concurs elevi de la școlile din Jula, Micherechi, Bătania și Aletea, grupurile de elevi punând în scenă interpretarea poveștilor „Câlțu Bătrânu”, „Urātu și frumoasa satului” și „Petrică cu trei purcei”.

Juriul a acordat premiilor tuturor participanților, iar un băiețel din Bătania a primit separat un premiu special pentru talentul excelent de care a dat dovadă la interpretarea rolului.

Interpretele de folk, Livia Daniel și Angela Daroț, din Chitighaz, au susținut un program artistic, printre piesele prezentate fiind și piesa în primă audiție „La căsuța cu povești”. La manifestare au fost prezenți printre invitați și Florin Vasiloni, consulul general

al României la Jula, Gheorghe Șimonca, deputat în Parlamentul Ungariei și Elvira Ardelean, primarul din Otlaca-Pustă.

Membrii juriului au fost cadrele didactice pensionare: Anamaria Dulău Cozma din Micherechi, Ana Secan de la Jula și Iulia Pantea de la Szentendre.

Elevii care au jucat în scenetele prezentate au fost următorii:

Școala din Aletea: Ana Scopeti, Ștefania Scopeti, Martina Blejan, Tifani Erdélyi, Adam Borzák, Dóra Tolnai și au fost pregătiți de învățătoarea Florica Ciotea Berényi.

Școala din Bătania: Lior Cazac, Natașa Dimoiu și Roland Ristin, fiind pregătiți de învățătoarea Ancuța Ștana.

Școala din Jula: Ana Santău, Petru Selejan, Nicoleta Cefan, Zombor Boros și

Nora Petykó, profesori pregătitori: Maria Sucigan și Livia Stăvaru.

Școala din Micherechi: Ruben Martin, Leticia De-

nuța, Debora Puha, David Iurasoc și Bianca Croitor, profesor pregătitor: Mihaela Baicu.

A.B.

FOAIA
românească
31 octombrie 2014
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Șimon. Colectiv redacțional: Anca Liana Butar, Ana Cioca Czesznak. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 E-mail: foaia@foaia.hu, Editor responsabil: Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Schneider Nyomda Kft, 5700 Jula, str. Károly R. nr. 7. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamentele la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichș și Ciongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2014: 3 luni 1200 forinți; 6 luni 2400 forinți; 1 an 4800 forinți. Publicația apare cu sprijin de la Fondul de Subvenții al Ministerului Resurselor Umane (Budapesta, Ungaria) și de la Ministerul Afacerilor Externe – Departamentul Politici pentru Relația cu Românii de Pretutindeni (București, România).